

Universitatea Tehnică a Moldovei

**DEZVOLTAREA SUSTENABILĂ A INDUSTRIEI
AUTOMOTIVE ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII
EUROPENE**

Student:

Pșenicica Adelina

Conducător:

conf.univ.,dr. Ciloci Rafael

Chișinău - 2020

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Universitatea Tehnică a Moldovei

Programul de masterat „Administrarea Afacerilor” 120 cr.

Admis la susținere

Șef DEM : conf.univ.,dr. Țurcan Rina

_____” _____ 2020

DEZVOLTAREA SUSTENABILĂ A INDUSTRIEI AUTOMOTIVE ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE

Teză de master

Masterand: Pșenicica Adalina (Pșenicica)

Conducător: _____ (_____)

Chișinău – 2020

DECLARAȚIA MASTERANDULUI

Subsemnata, Pseuicice Adelina, declar pe proprie răspundere că lucrarea de față este rezultatul muncii mele, pe baza propriilor cercetări și pe baza informațiilor obținute din surse care au fost citate și indicate, conform normelor etice, în note și în bibliografie.

Declar că lucrarea nu a mai fost prezentată sub această formă la nici o instituție de învățământ superior în vederea obținerii unui grad sau titlu științific ori didactic.

Pseuicice

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

FACULTATEA INGINERIE ECONOMICĂ ȘI BUSINESS

Programul de masterat Administrarea afacerilor 120 credite

AVIZ

la teza de master

Tema **Dezvoltarea sustenabilă a industriei autoimotive în contextul integrării europene**

Masterandul(a) Pșenicica Adelina gr. AA 182 M

1. Actualitatea temei În condițiile când industriile au un impact important asupra dezvoltării societății și economiei naționale, tema abordată este actuală și oportună, ea fiind de natură să contribuie la întărirea rolului industriei autoimotive în Republica Moldova, și mai ales rolul dezvoltării sustenabile a acesteia. De asemenea este oportună pentru a identifica punctele slabe, problemele cu care se confruntă industria și de a găsi soluții cât mai potrivite pentru dezvoltarea durabilă a acesteia.
2. Caracteristica tezei de master Lucrarea este structurată conform normelor stipulate în ghid. Astfel, ea include introducere, trei capitole, concluzii și recomandări, bibliografie și anexe.
3. Analiza prototipului _____
4. Estimarea rezultatelor obținute Concluziile obținute sunt bine argumentate și pot contribui la dezvoltarea sustenabilă a industriei autoimotive
5. Corectitudinea materialului expus Expus conform cerințelor
6. Calitatea materialului grafic Conform cerințelor
7. Valoarea practică a tezei Valoarea practică a tezei se manifestă printr-un set de propuneri ce ar contribui la dezvoltarea și creșterea rolului în perspectivă a industriei autoimotive în Republica Moldova
8. Observații și recomandări Observații nu sunt, recomand pentru susținere și recomand comisiei susținerea tezei să fie apreciată cu nota 10.
9. Caracteristica masterandului și titlul conferit Masteranda Pșenicica Adelina este o studentă cu abilități cognitive foarte înalte, a demonstrat pe perioada studiilor un nivel înalt de competență, a îndeplinit la timp și la un nivel înalt cerințele referitor la teza de master. Merită conferirea titlului de Master în științe economice.

Conducătorul

tezei de master conf. Univ. Ciloci R. 18.05.2020 _____

(funcția, titlul științific), (semnătura, data), (numele, prenume)

REZUMAT

Problematica studiului o constituie dezvoltarea sustenabilă a industriei automotive din Republica Moldova.

Scopul lucrării constă în cercetarea și analiza industriei automotive din Republica Moldova, precum și propunerea măsurilor de dezvoltare sustenabilă a acesteia.

Obiectivele studiului constituie prezentarea criteriilor și principiilor dezvoltării durabile, conceptului industriei automotive, dezvoltării durabile a acestei industrii, precum și rolul industriei automotive în dezvoltarea economiei Republicii Moldova; analiza industriei automotive și a climatului investițional în Republica Moldova; diagnosticul calitativ și cantitativ al industriei automotive; propunerea măsurilor de dezvoltare durabilă a industriei automotive din Republica Moldova.

Metodologia studiului. Pentru atingerea obiectivelor lucrării, au fost utilizate legile și hotărârile adoptate de Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova, Rapoarte financiare și statistice, anuarele statistice ale Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, Rapoartele Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, studii și cercetări etc. Metodele principale de cercetare utilizate în lucrare sunt: analiza, sinteza, deducția, inducția, comparația, grupările statistice, abordarea sistemică, argumentarea logică, analiza SWOT, analiza Porter.

Rezultatele studiului sunt reflectate în recomandările conținute în lucrare, implementarea cărora va spori la atragerea de noi investiții considerabile și la dezvoltarea industriei automotive.

Principalele concluzii ale studiului sunt:

1. În ultimul timp, datorită dezvoltării industriei automotive, precum și noilor tendințe a apărut necesitatea majorării producției de cablaje, astfel că companiile internaționale sunt tot mai interesate în posibilitatea de a investi în domeniul automotive și tehnologiilor informaționale în țări precum Republica Moldova.

2. Climatul investițional al Republicii Moldova nu este unul din cel mai atractiv din zonă și nici din rândul țărilor cu economia de tranziție, dar totodată putem menționa că există un potențial de atragere a investițiilor și de dezvoltare a atractivității investiționale.

3. Datorită implementării unor măsuri de atragere a investițiilor și de pregătire a personalului calificat, industria automotive în Republica Moldova va deveni mai atractivă și se va dezvolta în conformitate cu cerințele și tendințele globale.

SUMMARY

The field of study is the sustainable development of the automotive industry in Republic of Moldova.

The scope of the paper is to research and analyse the automotive industry in Republic of Moldova, and to propose measures for its sustainable development.

The goals of the study is to present the criteria and principles of the sustainable development, the concept of the automotive industry, of the sustainable development of this industry, and also the role of the automotive industry in the economic development of Republic of Moldova; the analysis of the automotive industry and of the investment climate in Republic of Moldova; qualitative and quantitative diagnosis of the automotive industry; proposal of sustainable development measures of the automotive industry in Republic of Moldova.

Research methodology. In order to accomplish the goals of the study, the laws and rules implemented by the Parliament and the Government of the Republic of Moldova were used, Financial and statistical report, statistical year-books of the National Bureau of Statistics of Republic of Moldova, the reports of The Ministry of Economy and Infrastructure of Republic of Moldova, studies and research etc. The main methods of research used in the paper are: analysis, synthesis, deduction, induction, comparison, statistical groups, systematic approach, logical reasoning, SWOT analysis, Porter analysis.

The results of the study are reflected in the recommendations presented in the paper, the implementations of which will attract new significant investments and will impact the development of the automotive industry.

The main conclusions of the paper are:

1. In the last years, due to the development of the automotive industry and also of the new trends, there was a need to increase the productions of wirings, and international companies are interested in investing in the automotive industry and in information technology in countries like Republic of Moldova.

2. The investment climate of Republic of Moldova is not one of the most attractive in the region neither among the countries with a transition economy, but at the same time we can mention that there is a potential to attract investments and to develop investment attractiveness.

3. Due to the implementation of some measures to attract investments and to prepare the qualified personnel, the automotive industry in Republic of Moldova will increase interest and will develop according to the global trends and requirements.

CUPRINS:

INTRODUCERE	8
I Aspecte generale privind industria automotivă și dezvoltarea sustenabilă a acesteia	10
1.1 Dezvoltarea sustenabilă: criteriile și principiile dezvoltării durabile	10
1.2 Caracteristica generală a industriei automotivă	16
1.3 Dezvoltarea sustenabilă a industriei automotivă	19
1.4 Rolul industriei automotivă în dezvoltarea economiei Republicii Moldova.....	24
II Analiza industriei automotivă în Republica Moldova	28
2.1 Analiza zonelor economice libere din Republica Moldova.....	28
2.1.1 Noțiunea și caracteristica zonelor economice libere din Republica Moldova.....	28
2.1.2 Activitatea zonelor economice libere din Republica Moldova.....	31
2.2 Companiile industriei automotivă din Republica Moldova și analiza activității acestora	36
2.3 Climatul investițional în Republica Moldova și atractivitatea pentru industria automotivă	50
2.4 Analiza SWOT	56
2.5 Analiza Porter	58
2.6 Analiza benchmarking a industriei automotivă în comparație cu România.....	60
III Măsurile de dezvoltare sustenabilă a industriei automotivă în Republica Moldova	64
3.1 Măsurile de atragere a investițiilor în scopul dezvoltării industriei automotivă	64
3.2 Piața forței de muncă: măsuri și politici întreprinse de guvern în vederea asigurării industriei automotivă cu forță de muncă calificată.....	67
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	70
Bibliografie	73
Anexe	77
Anexa 1 Amplasarea geografică a zonelor economice libere.....	77
Anexa 2 Amplasarea geografică a companiilor din industria automotivă a României	78

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța problemei abordate: Schimbările economice, sociale și politice de mare amploare care au loc în ultimii ani în majoritatea statelor lumii se caracterizează printr-un impact deosebit de puternic asupra societății și asupra mediului. Și de cele mai multe ori acest impact nu este benefic. Dezvoltarea sustenabilă presupune satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și rezolva propriile necesități, de aici rezultă că tema abordată este una importantă prin rolul pe care aceasta îl are pentru generațiile viitoare și viitorul acestora.

De asemenea în condițiile când industriile au un impact important asupra dezvoltării societății și economiei naționale, tema abordată este oportună și actuală, ea fiind de natură să contribuie la întărirea rolului industriei automotive în Republica Moldova, și mai ales rolul dezvoltării sustenabile a acesteia. De asemenea este oportună pentru a identifica punctele slabe, problemele cu care se confruntă industria automotive și de a găsi soluții cât mai potrivite pentru dezvoltarea durabilă a acesteia.

În viziunea autorului, industria automotive merită o mai multă atenție și merită să fie dezvoltată durabil, căci astfel beneficiile generate de aceasta vor fi resimțite pe termen lung, precum și rolul ei în dezvoltarea economiei naționale va fi de un nivel foarte înalt.

Metodele de cercetare și materialele utilizate: Metodele principale de cercetare utilizate în lucrare sunt: analiza, sinteza, deducția, inducția, comparația, grupările statistice, abordarea sistemică, argumentarea logică, analiza SWOT, analiza Porter.

Ca material informativ pentru realizarea cercetărilor au servit legile și hotărârile adoptate de Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova, Rapoarte financiare și statistice, anuarele statistice ale Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, Rapoartele Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, studii și cercetări etc.

Compartimentarea tezei a fost condiționată de scopul și obiectivele cercetării și include: introducere, trei capitole, concluzii și recomandări, bibliografie și anexe. Legătura dintre părțile componente este următoarea:

Introducerea reflectă actualitatea și importanța temei de cercetare, scopul cercetării și obiectivele urmărite, problema cercetată, metodologia cercetării, precum și rezultatele obținute.

În Capitolul 1: „**Aspecte generale privind industria automotive și dezvoltarea sustenabilă a acesteia**” sunt reflectate conceptul de dezvoltare sustenabilă a unei industrii, caracteristica industriei automotive și dezvoltarea sustenabilă a ei, precum și importanța și rolul industriei automotive în dezvoltarea economiei Republicii Moldova.

În Capitolul 2: „**Analiza industriei automotive în Republica Moldova**” este prezentată caracteristica zonelor economice libere din Republica Moldova și activitatea acestora în ultimii 5 ani. Totodată, este evaluată activitatea companiilor industriei automotive din țară. De asemenea este evaluat climatul investițional din Republica Moldova, precum și atractivitatea industriei automotive pentru investitori. Reieșind din tema tezei, este analizată industria automotive din punct de vedere calitativ și cantitativ, iar rezultatele acesteia sunt prezentate sub forma unei analize SWOT și Porter. Iar pentru a avea o imagine mai clară despre industria automotive s-a făcut și o analiză benchmarking în comparație cu industria automotive a României.

În Capitolul 3: „**Măsuri de dezvoltare sustenabilă a industriei automotive în Republica Moldova**” sunt elaborate un set de măsuri care au ca scop dezvoltarea sustenabilă a industriei automotive. Astfel sunt propuse măsuri pentru atragerea investițiilor în această industrie, la fel sunt elaborate măsuri în domeniul politicilor de stat în vederea asigurării industriei automotive cu forță de muncă calificată.

În **Concluzii și recomandări** sunt expuse concluziile referitor la tema abordată și prezentate recomandările care pot contribui la dezvoltarea sustenabilă a industriei automotive din Republica Moldova.

Bibliografie

Legislație

1. Strategia de Dezvoltare a Industriei Republicii Moldova pentru 2019-2030
2. Strategia națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020
3. Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030”
4. Legea nr. 440 din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere
5. Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice

Literatură

6. Agenda 21: Programme of Action for Sustainable Development; United Nations headquarters in New York, 1990,
7. David Crocker – Criteria for Sustainable Development, University of Arizona Press, Tucson, 2002.
8. Daniel P. Loucks, John Gladwell, Sustainability Criteria for Water Resource Systems (Eds); Cambridge University Press, 1999.
9. Dumitrache Caracota, Constantin Razvan caracota, Dimensiuni contemporane ale dezvoltării durabile și competitive
10. Glenn W., Magraw D., Jr. „Principles and Approaches of Sustainable Development and Management for SAICM”, Center for International Environmental Law, 2005.
11. Glenn M. Wiser and Daniel B. Magraw, Jr., Principles and Approaches of Sustainable Development and Chemicals Management for a Strategic Approach to International Chemicals Management (SAICM), 2005
12. Ioan Bratu, Metode utilizabile pentru eficientizarea sistemului instituțional românesc, București 2004
13. Ion Pohoăț, Strategii și politici europene de dezvoltare durabilă, Universitatea Alexandru Ioan Cuza – Iași
14. Jorge Lucendo , Enciclopedia automobilelor istorice. Primele automobile de istorie, B07N1N9696, 2019
15. Lee Campbell Victor S. Lee Victoria Evans F. Douglas Muschett Walter W. Heck Thomas T. Shen Si Duk Lee John L. Warren, Principles of sustainable development, St. Lucie Press Delray Beach, Florida
16. Maria Gheorghe-Moisii Eugenia Tîrziu, Managementul strategic al dezvoltării durabile în organizații., Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Informatică, ICI, București

17. Ovidiu Tita , Constantin Oprean, Perspective actuale privind dezvoltarea durabila, Editura Pro Universitaria, 2015

18. Timothy J. Sturgeon, Olga Memedovic, Johannes Van Biesebroeck, Globalisation of the automotive industry: main features and trends, Int. J. Technological Learning, Innovation and Development, Vol. X, No. Y, XXXX, 2004

19. Vasile, V., Zaman, Gh. ,Dezvoltarea durabilă, Editura Expert, București, 2005

20. Vădineanu, A., ș.a. Dezvoltarea durabilă: teorie și practică, vol.I, București, 1999.

21. Vădineanu A., Negrei C., Lisievici P., Dezvoltarea Durabilă: Teorie și practică, Vol 2,– Mecanisme și instrumente, partea a-II-a, cap. V: 214-227, Editura Universității din București, 1999.

22. Vădineanu, A. Managementul Dezvoltării: o abordare ecosistemică. București, Editura Ars Docendi, 2004.

Rapoarte

23. Raportul anual de activitate al Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru anul 2019

24. Raportul privind activitatea Zonelor Economice Libere din Republica Moldova pentru anul 2014

25. Raportul privind activitatea Zonelor Economice Libere din Republica Moldova pentru anul 2015

26. Raportul privind activitatea Zonelor Economice Libere din Republica Moldova pentru anul 2016

27. Raportul privind activitatea Zonelor Economice Libere din Republica Moldova pentru anul 2017

28. Raportul privind activitatea Zonelor Economice Libere din Republica Moldova pentru anul 2018

29. Raportul Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare: Viitorul nostru comun

30. UNCTAD, World Investment Report 2019

Publicații științifice

31. Academia română, Analiza SWOT a domeniilor și sectoarelor economiei naționale, Centrul de Informare și Documentare Economică, București, 2004

32. Băncilă N, Mihalachi R., Benchmarkingul- metodă modernă de gestiune a situațiilor de criză. Revista „Economica” nr. 2 (76), 2011, p. 100-104

33. Bugaian L., Ciobanu M., Mamaliga V. Climatul investițional în Republica Moldova. Revista Economica”, nr. 4 (94), 2015, p. 103-116.

34. Ciobanu M., Zonele Economice Libere - Concept, Istorie și Clasificare. Conferința Științifică Internațională: "Transport: economie, inginerie și management", 29-30 octombrie, Chișinău 2010, p. 69-70.

35. Ciobanu M., Factorii determinanți ai investițiilor străine directe. Revista „Meridian Ingineresc”, nr. 1 (56)/ 2015, p. 69-74.

36. Ciobanu M., Importanța zonelor economice libere prin atragerea investițiilor străine directe în industria prelucrătoare a Republicii Moldova. Revista „Meridian Ingineresc”, nr. 1 (56)/ 2015, p. 129-136.

37. Ciobanu M., Politici și inițiative pentru crearea unui mediu investițional favorabil. Revista „Meridian Ingineresc”, nr. 3 (58)/ 2015, p. 99- 107.

38. Ciobanu M., Investițiile străine directe și competitivitatea industriei prelucrătoare din Republica Moldova. Revista „Meridian Ingineresc”, nr. 4 (59)/ 2015, p. 50-57.

39. Ciobanu M. Măsuri de atragere a investițiilor străine directe în industria prelucrătoare din Republica Moldova. Conferința Științifică Internațională: Relevanța și calitatea formării universitare: Competențe pentru prezent și viitor. USARB, Bălți, 8 octombrie 2015, în publicare, certificat din Nr. 13-14/14 din 18.02.2016.

40. Gribincea Alexandru A., Investițiile în contextul dezvoltării durabile a economiei: aspectul metodologic, Tribuna tînărului cercetător, Administrarea publică nr.2, 2018, p. 135-144.

41. Marinaș C., Benchmarkingul- componentă a managementului resurselor umane, Administrație și management public, 3/2004, p-96-103.

Sitografie

42. <https://unctad.org/>

43. <https://mei.gov.md/>

44. <http://bnm.md/>

45. <http://invest.gov.md/>

46. <https://statistica.gov.md/>

47. <https://www.worldatlas.com/>

48. <https://www.acea.be/>

49. www.iisd.org.

50. <https://neo.ubs.com/shared/d1wkuDIEbYPjF/>

51. <https://sustainabledevelopment.un.org/>

52. <https://www.iso.org/>

53. <https://www.nissan.ro>

54. <https://focus2move.com/world-car-group-ranking/>

55. <https://www.todaysoftmag.ro/article/2945/industria-automotive-incotro>
56. <https://www.autosar.org/>